Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč
Hradecká 235, 588 56 Telč

Pokyny k průběhu maturitní zkoušky 2023

Základní informace

Maturitní zkouška se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se dělí na dvě části – společnou a profilovou.

Ve společné části žáci konají povinnou zkoušku z českého jazyka a literatury a v rámci druhé zkoušky ve společné části mohou volit mezi povinnou zkouškou z cizího jazyka, nebo matematiky.

Zkoušky společné části se konají pouze formou didaktických testů, které se hodnotí slovně „uspěl(a)“ nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti, žáci tedy z těchto zkoušek neobdrží na vysvědčení známku.

Profilová část se skládá jednak ze zkoušky z českého jazyka a literatury, a pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka, a jednak také z dalších 2 nebo 3 povinných profilových zkoušek (konkrétní počet pro daný obor stanovuje rámcový vzdělávací program).

Nad rámec povinných zkoušek si žáci mohou zvolit v každé části 2 nepovinné zkoušky, ve společné části se kromě zkoušek, které si žák nezvolí jako povinné zkoušky, jedná také o zkoušku matematika rozšiřující. Výsledky žáka z nepovinných zkoušek nemají vliv na celkový výsledek maturitní zkoušky – žák uspěje u maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky společné a profilové části.

MODEL MATURITNÍ ZKOUŠKY 2023	POVINNÉ ZKOUŠKY	NEPOVINNÉ ZKOUŠKY (ŽÁK MŮŽE ZVOLIT MAX. 2 ZKOUŠKY)
SPOLEČNÁ ČÁST	český jazyk a literatura	cizí jazyk
	cizí jazyk, nebo matematika	matematika
		matematika rozšiřující
PROFILOVÁ ČÁST	český jazyk a literatura	další profilové zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy (pokud si žák ve společné části zvolí cizí jazyk jako nepovinnou zkoušku, koná z tohoto jazyka nepovinnou zkoušku i v profilové části)
	cizí jazyk, pokud si žák tento cizí jazyk zvolil ve společné části	
	2 nebo 3 další profilové zkoušky (počet stanoven RVP)	

Nahrazení profilové zkoušky z cizího jazyka jazykovým certifikátem

Žáci si mohou výsledek **1 povinné profilové zkoušky** z cizího jazyka nahradit výsledkem standardizované zkoušky (jazykovým certifikátem), tuto možnost však musí povolit ředitel školy. V souladu s ustanovením školského zákona se možnost nahrazení povinné profilové zkoušky týká žáků, kteří konají v profilové části alespoň 4 povinné profilové zkoušky. V takovém případě může ředitel školy stanovit za podmínek stanovených maturitní vyhláškou, že lze jednu povinnou profilovou zkoušku z cizího jazyka nahradit doložením jazykového certifikátu, který dokládá jazykové znalosti žáka na úrovni stanovené rámcovým vzdělávacím programem daného oboru nebo vyšší, nejméně však na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce (např. na gymnáziích směřuje výuka v cizím jazyce na dosažení úrovně B2, v dalším cizím jazyce pak na úroveň B1). Nahrazení zkoušky jazykovým certifikátem může ředitel školy povolit také u **1 nepovinné profilové zkoušky** z cizího jazyka.

Nahradit lze i profilovou zkoušku navázanou na konání didaktického testu ve společné části, didaktický test ve společné části však žák koná vždy.

Pro jarní zkušební období ve školním roce 2022/2023 je možné podat písemnou žádost o nahrazení zkoušky řediteli školy nejpozději do **31. března 2023**. Pro nahrazení zkoušky v rámci podzimního zkušebního období je stanoven termín **30. června 2023**.

Organizace maturitní zkoušky

- Žáci jednotlivých maturitních tříd jsou svými třídními učiteli seznámeni podrobně s celou organizací zahájení, průběhu a ukončení maturit nejpozději při předání výročních vysvědčení za čtvrtý ročník.
- Profilová část maturitní zkoušky probíhá ve formách a za podmínek stanovených ředitelem školy, zveřejněných na webových stránkách školy. Konkrétní časový plán se zveřejňuje na vývěsné ploše školy a je zaslán žákům elektronicky.
- V průběhu maturitní zkoušky mohou žáci používat pouze povolené pomůcky, které pro společnou část maturitní zkoušky stanoví Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání zřízené ministerstvem školství (dále jen „Centrum“) a pro profilovou část maturitní zkoušky ředitel školy. Konkrétní povolené pomůcky oznamuje žákům vyučující daného předmětu.
- Žáci nesmí mít během zkoušky ve zkušební místnosti zapnuté mobilní telefony.

Ústní maturitní zkouška v rámci profilové části

- Příprava ke zkoušce trvá 20 minut u zkoušek z ČJ a cizích jazyků (stejná délka je u zkoušek z cizích jazyků vázaných na společnou část i u zkoušek nevázaných na společnou část), 30 minut u zkoušek z deskriptivní geometrie a z informatiky, u ostatních profilových předmětů je délka přípravy 15 minut.

- Ústní zkouška profilové části trvá nejdéle 15 minut. Žák si losuje před zkušební maturitní komisí číslo otázky, popř. číslo pracovního listu. V každém předmětu nelze losovat v jednom dni dvakrát stejné číslo, vylosované číslo se v daném předmětu pro celý den vyřazuje.

Klasifikace a hodnocení maturitní zkoušky

Hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky

- Je dán o právními předpisy (školský zákon a § 24 a 25 vyhlášky č. 177/2009 Sb.).
- Každá zkouška profilové části je hodnocena zvlášť.
- Hodnocení každé zkoušky profilové části se provádí podle klasifikační stupnice:

  1 – výborný – tímto stupněm je hodnocen žák, který bezpečně ovládá učivo, samostatně a logicky myslí, dovede samostatně řešit úlohy a výsledky řešení zobecňovat. Vyjadřuje se přesně, plynule a s jistotou

2 – chvalitebný – tímto stupněm je hodnocen žák, který ovládá učivo, samostatně a logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně. Dopouští se občas nepodstatných chyb, vyjadřuje se věcně správně, ale s menší přesností a pohotovostí

3 – dobrý – tímto stupněm je hodnocen žák, který má ve znalostech mezery takové, že na ně může bez obtíží navazovat při pomoci zkoušejících, v myšlení je méně samostatný, při řešení úloh se dopouští nepodstatných chyb, které však s návodem dovede odstranit. Vyjadřuje se celkem správně, ale s menší jistotou

4 – dostatečný – tímto stupněm je hodnocen žák, který má ve znalostech učiva předepsané učebními osnovami mezery a na tyto znalosti může navazovat s velkou pomocí zkoušejících. Není samostatný v myšlení a při řešení se dopouští podstatných chyb, které napravuje jen se značnou pomocí zkoušejících. Vyjadřuje se nepřesně.

5 – nedostatečný – tímto stupněm je hodnocen žák, který má ve znalostech učiva předepsaného učebními osnovami zásadní a hrubé mezery. Neodpovídá správně a úkoly nevyřeší ani se značnou pomocí zkoušejících

- Klasifikaci žáka navrhuje, po domluvě s přísedícím, zkoušející ke schválení zkušební komisi. Při rovnosti hlasů při hlasování komise je rozhodující hlas předsedy zkušební maturitní komise.
- Nedojde-li při hodnocení žáka mezi zkoušejícím a přísedícím ke shodě, jsou návrhy obou předloženy ke schválení zkušební komisi. Při rovnosti hlasu je rozhodující hlas předsedy zkušební maturitní komise.
- O hodnocení žáka při zkoušce hlasují členové zkušební maturitní komise, kteří byli této zkoušce přítomni po převážnou část doby konání zkoušky.
- Hodnocení zkoušek oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise veřejně ve dni, ve kterém žák tuto zkoušku konal.
- Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud je hodnocen stupněm výborný až dostatečný.
- Jestliže žák po zahájení některé zkoušky od jejího konání odstoupí, posuzuje se, jako by byl z dané zkoušky hodnocen stupněm 5 – nedostatečný. V případě, že je žákovi z vážných důvodů znemožněno dokončit některou zkoušku nebo její část, může předseda zkušební maturitní komise povolit žákovi i konání zkoušky nebo její části v jiném termínu téhož zkušebního období.
- Počíná-li si žák při zkoušce nedovoleným způsobem, může být dle závažnosti ze zkoušky vyloučen.
- Klasifikační stupnice pro hodnocení nepovinné zkoušky je stejná jako pro povinnou zkoušku.

Praktická zkouška SOŠ

Pro praktickou maturitní zkoušku se vydávají samostatné pokyny.

Hodnocení společné části maturitní zkoušky

- Je dáno právními předpisy (školský zákon a § 22 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- Ministerstvo zveřejní kritéria hodnocení zkoušek společné části maturitní zkoušky a kritéria celkového hodnocení maturitní zkoušky způsobem umožňujícím dálkový přístup (https://maturita.cermat.cz/menu/maturitni-zkouska).
- Výsledky didaktických testů zpřístupní centrum řediteli školy nejpozději 7 dní po konání didaktických testů. Žáci obdrží výpis emailem, případně si výpis výsledků mohou vyzvednout u třídních učitelů.
- Žák vykoná zkoušku nebo dílčí zkoušku úspěšně, pokud dosáhne alespoň hranice úspěšnosti.
- Žák vykoná zkoušku ze zkušebního předmětu úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny jeho dílčí zkoušky.
- Pokud žák nevykoná některou dílčí zkoušku úspěšně, opakuje pouze tuto dílčí zkoušku.
- Celkové hodnocení nepovinné zkoušky ve společné části je uspěl-neuspěl.
- Celkové hodnocení povinné zkoušky je stupněm 1-5.

- **Zkoušky společné části se od školního roku 2020/2021 konají pouze formou didaktických testů, které se hodnotí pouze slovně „uspěl(a)“ nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti, žáci tedy z těchto zkoušek neobdrží na vysvědčení známku.**
- Při konání didaktických testů a písemných prací společné části maturitní zkoušky je zakázána vzájemná komunikace mezi žáky.
- Zadavatel je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky, a to v případě, že žák vážně nebo opakovaně porušil pravidla pro konání těchto zkoušek nebo jiným způsobem vážně narušil průběh zkoušek; o vyloučení žáka ze zkoušky rozhodne zadavatel bezprostředně. Důvody vyloučení žáka zaznamená zadavatel v protokolu o maturitní zkoušce.

Celkové hodnocení maturitní zkoušky

Centrum zpřístupní výsledky řediteli školy prostřednictvím informačního systému Centra a jeho prostřednictvím se zhotovuje vysvědčení.

Celkové hodnocení maturitní zkoušky se provádí podle výsledků všech povinných zkoušek společné a profilové části maturitní zkoušky, podle stupnice:

a) Prospěl(a) s vyznamenáním, jestliže **v profilové části maturitní zkoušky** nebyl žák hodnocen z žádné povinné zkoušky stupněm horším než 2 – chvalitebný; současně prostý aritmetický průměr hodnocení ze všech povinných zkoušek **profilové části maturitní zkoušky** není vyšší než 1,50 a žák **uspěl u povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky**.
b) Prospěl(a), jestliže žák nebyl z žádné povinné zkoušky **profilové části maturitní zkoušky** hodnocen stupněm 5 – nedostatečný a žák **uspěl u povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky**.
c) Neprospěl(a), jestliže žák byl z některé povinné zkoušky profilové části maturitní zkoušky hodnocen stupněm 5 – nedostatečný nebo žák neuspěl u některé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky nebo povinnou zkoušku z jiného důvodu nevykonal úspěšně.

Do celkového hodnocení maturitní zkoušky se nezapočítává hodnocení nepovinných zkoušek.

Pokud se žák k nepovinné zkoušce nedostaví a neomluví, případně pokud jeho omluva nebude uznána, posuzuje se, jako by zkoušku vykonal neúspěšně (má u této zkoušky ve společné části uvedeno na vysvědčení neuspěl a v profilové známku nedostatečný).

Vydání vysvědčení

- Maturitní vysvědčení obdrží ředitel nejdéle do dvou pracovních dnů od konce konání maturitní zkoušky. Vysvědčení bude předáno individuálně úspěšným maturantům za účasti třídního učitele, který bezprostředně oznámí místo, způsob a čas předání.

Protokol o výsledcích společné části maturitní zkoušky

- Protokol zpracovává Centrum a zpřístupní jej řediteli školy prostřednictvím informačního systému Centra.
- Protokol o výsledcích didaktických testů žáka obdrží žák, který konal alespoň 1 didaktický test. Protokol obdrží žák buď v listinné podobě od ředitele školy (prostřednictvím třídního učitele), nebo způsobem umožňujícím dálkový přístup na základě své žádosti autorizované v informačním systému Centra.
- Pokud žák zkoušku či dílní zkoušku nekonal, uvádí se v protokolech u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nekonal(a)“.

Opravné zkoušky a náhradní zkoušky

- Pokud se ke zkoušce žáci nedostaví, mohou **omluvit svou nepřítomnost** řediteli školy do 3 pracovních dnů od termínu konání zkoušky. V případě, že ředitel školy omluvu uzná, vzniká žákům právo konat **náhradní zkoušku**.
- V případě, že žáci u zkoušky neuspějí, mohou konat **2 opravné zkoušky** z každého zkušebního předmětu (mají tedy celkem 3 pokusy). To neplatí pro nepovinné zkoušky, z nichž nelze konat opravnou zkoušku.
- V případě, že žák vykonal nepovinnou zkoušku neúspěšně, opravnou zkoušku nekoná.
- Opravné zkoušky nebo náhradní zkoušky se konají v termínech podle § 4 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Maturitní zkoušku lze vykonat nejpozději do 5 let od úspěšného ukončení posledního ročníku vzdělávání ve střední škole, resp. dle § 81 odst. 5 školského zákona od data, kdy přestal být žákem školy podle § 81 odstavce 11 věty druhé.

Účast u maturity

- Jestliže se žák ke zkoušce bez řádné omluvy nedostavil, jeho omluva nebyla uznána nebo pokud byl ze zkoušky vyloučen, posuzuje se, jako by zkoušku vykonal neúspěšně. (§ 81, odst. 3 školského zákona).
- Nedostaví-li se žák k maturitní zkoušce z vážných důvodů, omluví svou nepřítomnost řádně nejpozději do 3 pracovních dnů od termínu konání zkoušky řediteli školy. Závažnost důvodů, pro které se žák k maturitní zkoušce nedostavil, posoudí ředitel školy. Uzná-li ředitel školy omluvu žáka, určí žákovi náhradní termín zkoušky. Výsledek posouzení zaznamená ředitel školy do informačního systému Centra. Nedodržení stanovené lhůty může v závažných případech ředitel školy prominout. Konáním náhradní zkoušky není dotčeno právo žáka konat opravnou zkoušku.
- Opuštění učebny z jiných než zdravotních důvodů se posuzuje, jako by žák zkoušku ukončil.
- Oprávněnost zdravotních důvodů posoudí zadavatel s přihlédnutím k písemnému doporučení ošetřujícího lékaře žáka. Před opuštěním žák odevzdá záznamový arch/testový sešit/zadání zkoušky zadavateli.
- Při konání didaktických testů žák může uplatnit připomínky k průběhu zkoušky přímo v učebně.
- Žáci přichází do zkušební místnosti včas, opožděný příchod může být posouzen jako neomluvená účast.

Přezkoumání průběhu a výsledku maturitní zkoušky

Každý žák, který konal maturitní zkoušku, popř. byl z konání zkoušky vyloučen, může písemně požádat příslušný úřad o přezkoumání průběhu a výsledku zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení v souladu s § 82 školského zákona. V případě didaktických testů lze podat žádost Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Podrobné informace k žádostem o přezkoumání zkoušky jsou dostupné na: https://maturita.cermat.cz/menu/prezkum-vysledku-zkousek.

❖ *Zkoušky společné části (didaktické testy)*

Žádost o přezkoumání výsledku zkoušky nebo o přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky společné části konané formou didaktického testu lze podat Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy **do 20 dnů** od konce období stanoveného pro konání těchto zkoušek maturitní vyhláškou (15. května 2023 pro jarní zkušební období a 10. září 2023 pro podzimní zkušební období – žádosti lze tedy podat do 20 dnů od těchto termínů).

Žádosti o přezkum výsledku didaktického testu je nutné zaslat na adresu: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 5, 118 12 Praha**. Ministerstvo vyrozumí žadatele o výsledku rozhodnutí do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

❖ *Zkoušky profilové části*

Žádost o přezkoumání výsledku zkoušky nebo o přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky je nutné podat místně příslušnému **krajskému úřadu do 20 dnů** od konce období stanoveného pro konání profilových zkoušek maturitní zkoušky (maturitní vyhláška umožňuje konat profilové zkoušky v jarním zkušebním období do 10. června 2023 a v podzimním zkušebním období do 20. září 2023 – žádosti lze tedy podat do 20 dnů od těchto termínů). Příslušný úřad žadatele vyrozumí o výsledku rozhodnutí do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

Ředitelství školy si vyhrazuje právo možných změn v organizačních záležitostech maturitní zkoušky (nemoc…)

V Telči dne 2. 3. 2023

Mgr. Bc. Lenka Procházková v. r.
ředitelka školy